

Kochav kachol

Zpravodaj č. 3/2011

Židovská obec v Ostravě, ul. Tovární 15, Ostrava 9, 709 00

Webová adresa: Židovská obec v Ostravě, e-mailová adresa: [sekretariat@kehila-
ostrava.cz](mailto:sekretariat@kehila-
ostrava.cz), telefon: 596 621 354

Židovské obyvatelstvo a jejich památky ve Frýdku-Místku s přihlédnutím k historii města

Mgr. Marie Šedá

Úvod

Dějiny Frýdku-Místku jsou neoddělitelně spjaty s židovskou entitou. Tato práce se snaží postihnout židovské památky, osobnosti a jejich stopu ve vývoji města. V první části je uvedena krátká historie města Frýdku-Místku, jsou zde zmíněny počátky stěhování nejstarších Židů na území města a jsou podchyceny i důležité etapy z pohledu historie města i státu dotýkající se problematiky Židů a židovství.

Jádro práce tvoří seznámení se židovskými památkami na území města, důležitými osobnostmi především podnikatelských židovských rodin a část práce je rovněž věnována židovskému náboženství ve Frýdku.

Závěrem je shrnut dějinný význam Židů v historii města a také zamyšlení nad osudy těch, kterým dějiny odepřely právo na rovnocenný život.

Při zpracování tohoto tématu byly použity především prameny a dokumenty uložené v Muzeu Beskyd ve Frýdku-Místku, v Moravskoslezské vědecké knihovně v Ostravě, články z regionálního tisku a monografie týkající se židovství a v menší míře i informace získané z internetu. Rovněž rozhovor s pamětníky doby přispěl k osvětlení některých událostí i míst, vztahujících se k období, kdy ve Frýdku-Místku žili a podnikali občané s židovskou národností.

Poděkování patří i církvi Adventisté sedmého dne, kteří mi umožnili vstup nejen na židovský hřbitov, ale i do své modlitebny, která sloužila jako židovská pohřební síň.

Bibliografie Frýdku-Místku

Město Frýdek-Místek má za sebou specifickou historii, která není v dějinách měst příliš obvyklá. Jak už sám název napovídá, nejde o jeden kompaktní městský útvar, ale o dva územní celky, které vedle sebe v dějinách existovaly až do roku 1942: město Frýdek ležící na území Slezska a město Místek rozprostírající se na území

Moravy. Obě historické země od sebe dodnes dělí řeka Ostravice. Z historického pohledu je starším městem Místek. Ves označená jako Friedberg (později Místek) se objevuje již v roce 1267 v závěti olomouckého biskupa Bruna ze Schauenburku.

V průběhu druhé světové války došlo na základě administrativního nařízení nacistických úřadů ke spojení obou měst v jeden územně správní celek a od 1. ledna 1943 byla města spojena pod názvem Frýdek. Dnešní název Frýdek-Místek nese město až od 1. ledna 1955.

Obyvatelstvo do té doby samostatných a svéprávných měst toto spojení neslo velmi těžce a až do dnešní doby lze vystopovat určitou rivalitu mezi obyvateli Frýdku a Místku. Také název města tvořil spornou otázku, která byla vyřešena kompromisem a město tak dostalo dnes již běžně užívané jméno.

Frýdek-Místek byl v průběhu své historie osídlen i židovským obyvatelstvem. To tvořilo důležitou součást historie města, ať už z pohledu jeho průmyslového rozvoje nebo z pohledu intelektuálního zázemí. Není přesně zjištěno, kdy se objevili první Židé na území města. Předpokládá se, že to bylo zřejmě v 17. století. Během 2. světové války však židovská komunita zanikla, a to v důsledku holocaustu. Pokud se někteří obyvatelé do Frýdku-Místku vrátili, potlačili svou identitu a z obav před další perzekucí přijali jiná jména, část přeživších Židů se odstěhovala do jiných států, především do Izraele.

Židé na území Frýdku-Místku

Nejstarší zjištěná zmínka o Židech ve Frýdku je z roku 1636, kdy se jeden z nich stal nájemcem panského myta. Hrabě z Pražma, František Vilém Ludvík, povolil v roce 1708 Mosesi Munkovi, příslušníkovi bohaté židovské rodiny z Lipníku nad Bečvou (původem z Vídně), koupit si dům ve městě a zároveň mu udělil koncesi na obchod. Toto povolení s sebou ale neslo i jistá omezení – kromě něj a jeho potomků se ve Frýdku jiní Židé nesměli usídlit ani

obchodovat. Není dnes jasné, čím si Moses (Mojžíš) Munk zasloužil tuto výjimku. V té době měli Židé oficiální zákaz pobytu ve Slezsku a hrabě Prazma se odvolával na císařské privilegium Josefa I. pro rodinu Munků.

Historické souvislosti v období 18. – 19. století

Toleranční edikt císaře Karla VI. vydaný v roce 1713 změnil tato omezení a Židé mohli osídlit Slezsko. Podmínkou ovšem bylo, aby platili zvláštní daň. Počet židovských obyvatel byla omezována nařízením „*numerus clausus*“¹ – to určovalo, kolik rodin smí žít v jednotlivých oblastech. V konečném důsledku to vedlo k tomu, že oženit se a založit rodinu mohl jen nejstarší syn, ostatní museli čekat, zda nezemře některý ženatý muž či zda bude nějaké manželství bezdětné nebo pokud budou v některé rodině jen dcery.

Vzhledem k tomu, že v roce 1752 mělo ve Slezsku povolení k pobytu jen 119 rodin, nebylo židovské obyvatelstvo ve Frýdku příliš hojné.

Reformní změny Josefa II.

Výraznou změnou v dějinách židovského obyvatelstva v českých zemích se stalo reformní úsilí Josefa II. Byla zrušena povinnost Židů nosit zvláštní označení na oděvu, bylo jim umožněno studovat na všech typech škol včetně Karlovy univerzity a věnovat se zemědělství, zakládat směrná a velkoobchody a provozovat živnosti. Rovněž byla zvýšena povolená kvóta počtu židovských rodin a příležitost k založení vlastní rodiny dostali i ti Židé, kteří se zavázali k doživotní službě ve vojsku, provozovali řemeslo nebo obdělávali půdu. Tato liberalizace ze strany státu znamenala nárůst jejich počtu, ale zásadní přelom nastal až po roce 1848. Židé získali svobodu pohybu a usídlení, mohli svobodně uzavírat manželství, získali přístup do

¹ Numerus clausus - nepřekročitelná kvóta počtu rodin, které směly žít na určitém území.

veřejných úřadů, byl zrušen familiantský² zákon, translokační reskript³ a toleranční daň.⁴ Dá se říci, že v roce 1867 získali plnou rovnoprávnost a veškerá občanská práva.

Díky tomu začal jejich pohyb – z tradičních sídel se stěhovali do větších měst a rozvíjejících se průmyslových a obchodních center. Jedním z těchto míst byl i Frýdek, takže v roce 1880 tvořili Židé již 4% z celkového počtu 5 912 obyvatel města. Jejich podnikání je spojeno především s textilním průmyslem (Landsberger, Munk a další).

20. století

Křišťálová noc (9. – 10. 11. 1939) vyhroutil německo-židovské vztahy a také na území našeho státu byly vypáleny synagogy a hanobeny židovské hřbitovy. K osudům Židů na Frýdecko-Místecku bezprostředně navazující na Křišťálovou noc však nejsou dostupné materiály, které by jednoznačně dosvědčily osudy židovských rodin.

Po vzniku Protektorátu museli podnikatelé židovského původu označit své podniky jako židovské a z mnohých byli ihned vyhnáni. Postupně všechny podniky převzali nacističtí důvěrníci.

Velmi brzy nastala i diskriminace obyvatel židovského původu – byla jim vázána bankovní konta, byli vyloučeni z advokacie a nemocnic, nesměli vycházet po desáté hodině večer, mohli nakupovat jen v určených obchodech. Nesměli číst noviny, vlastnit rádio, telefon, používat veřejnou dopravu, cestovat apod. Od 1. září 1941 museli nosit na levé straně žlutou hvězdu s nápisem „Jude“ uprostřed.

² Předpisy z 18. – 19. století upravující podmínky pro uzavírání sňatků mezi Židy.

³ Zákon vydaný r. 1726 Karlem VI. který nařizoval opětovné uzavření Židů do ghett.

⁴ Po zrušení ediktu Marie Terezie (1744) o vystěhování Židů za hranice monarchie byla vydána „toleranční daň“, která se skládala z daně rodinné, majetkové a spotřební daně potravinové. Židé také museli nosit označení (např. špičatý klobouk pro muže, žlutý kruh apod.).

Nenávist vůči Židům ve Frýdku-Místku se projevovala mezi obyvatelstvem německého i českého původu. Zpočátku byli Židé sestěhováni do kasárenských ubytoven na Těšínské ulici ve Frýdku a muži byli nuceně nasazeni na odstraňování škod po povodních. K odsunu Židů došlo v září a říjnu 1941, a to do Ostravy – Přívozu, odkud byly směřovány deportace do Niska. Během čtrnácti dnů byli všichni odsunuti do Treblinky. Z Frýdecko-Místecka bylo odvečeno do koncentračních lágrů více než 280 Židů. Tím bylo zahájeno „konečné řešení židovské otázky.“ Po válce se jich údajně vrátilo jen patnáct, někteří brzy zemřeli a jiní odešli do jiných zemí. V důsledku holocaustu zahynulo v tomto regionu 398 Židů. Jestli v současné době žijí ve Frýdku-Místku potomci původních Židů, není známo.

Židovské náboženství ve Frýdku

Židovská komunita se výrazně odlišovala svým náboženstvím, které tvoří důležitou složkou jejich života. V roce 1863 byl založen „*Israelitische Kultus-Verein für Friedek, Mistek und Colloredow*.“ (Židovský náboženský spolek pro Frýdek, Místek a Koloredov), který sídlil ve Frýdku. Židé však i nadále podléhali těšínskému rabinátu a do Těšína byla odváděna i tzv. židovská daň, ze které byly financováni učitelé, rabín, škola i synagoga. Frýdečtí Židé museli navštěvovat bohoslužby, výuku náboženství a také úřady až ve vzdáleném Těšíně.

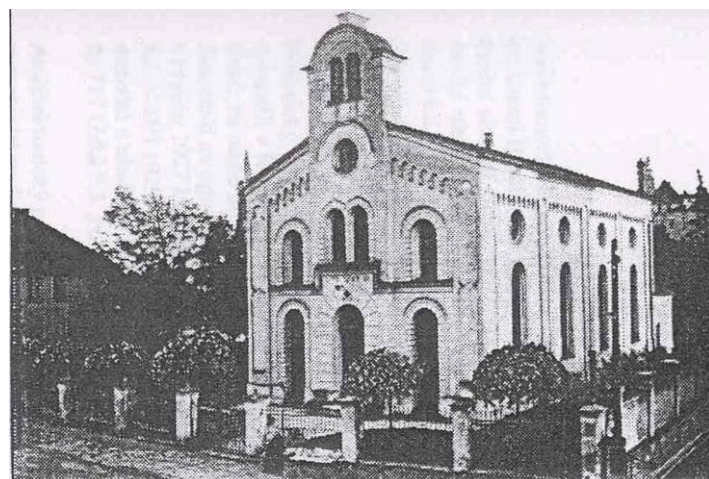
V roce 1890 vydala rakouská vláda nový zákon, který se týkal organizace židovských náboženských obcí ve Slezsku. Na jeho základě došlo k vytvoření deseti nových náboženských obcí. Tak vznikla i *Židovská náboženská obec Frýdek-Místek* pro soudní okresy Frýdek a Místek. Hlavními úkoly bylo vybudovat synagogu ve Frýdku, náboženská výuka židovské mládeže a společné vykonávání bohoslužeb.

Židovské památky na území Frýdku

Z pohledu množství a zajímavosti židovských památek nepatří Frýdek-Místek mezi města, která by se výrazněji zapsala do dějin architektury. Je známo, že na území města Frýdku existovala synagoga postavená v maurském stylu, židovská škola a hřbitov. Kromě toho s rozvojem textilního průmyslu byly postaveny typické továrny z červených cihel a několik rodinných vil.

Frýdecká synagoga

Synagoga byla vystavěna v roce 1864 - brzy po založení židovského náboženského spolku ve Frýdku. Vysvěcení proběhlo o rok později, 14. 9. 1865, a to těšínským rabínem Samuelem Friedmanem.

FRÝDECKÁ SYNAGOGA (NEDATOVÁNO)

Frýdecká synagoga byla přestavěna v roce 1896 a získala podobu jednoduché dvoupodlažní stavby s obdélníkovým půdorysem v novorománském stylu se sedlovou střechou a s výraznějším štítem na průčelí. Na štítu byly umístěny dvě litinové desky s desaterem, nad nimi byl ve štuku hebrejský verš žalmu. Ve vstupním vestibulu byly umístěny tři pamětní desky (první byla věnována Albrechtu Habsburskému jako poděkování za darování parcely, druhá zmiňovala návštěvu arcivévodě Bedřicha a poslední připomínala 40. výročí založení synagogy). Dnes jsou desky uloženy v Muzeu Beskyd.

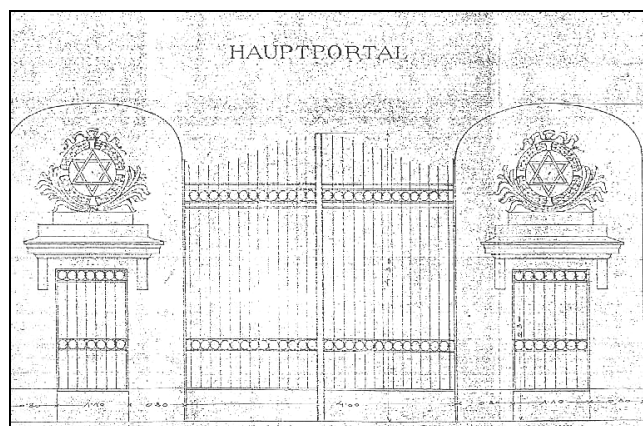
Stavitelem frýdecké synagogy byl Ambrož Zapletal, rozšiřovací úpravy provedl roku 1893 Rudolf Aulegh.

Synagoga sloužila svému účelu celoročně. Stavba byla komponována na hlavní podélnou osu sever – jih a na obdélníkový půdorys vyšší hlavní loď navazovala nižší půlkruhová apsida se schránkou na tóru. Vstup pro návštěvníky byl ze severní strany, muži vcházeli středem přes malou předsíň do hlavního sálu, ženy používaly oba boční vchody a dále pokračovaly po točitých schodištích na galerii v patře, která byla umístěna po třech stranách hlavního sálu a byla nesena sloupy. V synagoze bylo 132 sedadel pro muže a 152 sedadel pro ženy. Po přestavbě bylo ženám určeno jen jedno schodiště, na místě druhého byla umístěna šatna pro muže a chór. Úprava se dotkla i stropu a dosavadní dřevěná klenba byla nahrazena kazetovým stropem. Z Krnova byly do synagogy dovezeny varhany a celý interiér byl umělecky vymalován firmou Glücklich z Bílska. Okna synagogy byla vysoká s půlkruhovým ukončením a nad nimi byla ještě okna kruhová (viz nákres). Hranici parcely templu tvořily litinové sloupky na zděných pilířích a na pozemku byla vysázena řada různých druhů dřevin. Až do nedávna byla na místě zničené synagogy mozaika s Davidovou hvězdou, snad zbytek podlahy v templu. Dnes se po staré synagoze nenalézají ani žádná pamětní deska nebo upomínka.

Templ byl cílem zlodějů i fanatiků. Dne 3. 5. 1927 byla neznámými lupiči vyloupěna schránka na tóru. A hned v červnu roku 1939 byla skupinou místních zfanatizovaných mladíků synagoga vydrancována a vypálena (v noci ze 13. na 14. června). Pamětníci uvádějí, že se útoku zúčastnili také synové německého cukráře Hesska. Následujícího roku byla budova z bezpečnostních důvodů stržena. Místo, kde synagoga stávala, se nachází nedaleko frýdeckého zámku, v místech dnešní Revoluční ulice hned naproti bazilice Navštívení Panny Marie. Vpravo vedle synagogy stála židovská škola a vedle ní domek rabího.

Židovský hřbitov

Jedinou větší zachovanou typickou památkou na židovské obyvatelstvo je frýdecký židovský hřbitov. Jeho výstavba je datována do roku 1882 a jeho rozměry jsou nemalé: šířka hřbitova je 63 metry, jeho délka 230 metrů. Zachovaly se zde mnohé náhrobky a z bývalé pohřební budovy je dnes modlitebna Adventistů sedmého dne. Samotný pozemek je obehnan zdí, ale i přesto občas dochází k poškozování náhrobků.

NÁKRES BRÁNY - ŽIDOVSKÝ HŘBITOV

Dokud nebyl vystavěn židovský hřbitov, byli místní Židé pohřbíváni na těšínském hřbitově, neboť frýdečtí patřili pod těšínský rabinát. Hřbitov i se smuteční budovou byl vybudován na východním okraji Frýdku při tehdejší císařské silnici do Těšína a Haliče. Teprve v roce 1896 byla založena Chevra kadiša.⁵

⁵ Svaté bratrstvo, dobrovolný spolek pečující o nemocné a umírající, zařizuje povinnost spjaté s úmrtím člověka (uložení do rakve, doprovod na hřbitov a pohřeb mrtvého).

DNEŠNÍ POHLED NA ŽIDOVSKÝ HŘBITOV

BÝVALÁ SMUTEČNÍ SÍŇ, DNES MODLITEBNA
INTRIÉR SMUTEČNÍ SÍŇE DNES

Nacisté v období Protektorátu hřbitov zkonfiskovali, ale k vážnějšímu poškození došlo až za vlády komunistů. V té době ze hřbitova zmizelo velké množství náhrobků.

K dalšímu poškození došlo v roce 1998, v roce 2004 byly však náhrobky opraveny.

Poslední pohřby se zde konaly počátkem 50. let 20. století. Hřbitov jako celek se dochoval do dnešní doby bez vážnější devastace, ovšem mnohé náhrobky nesou stopy poškození. V bývalé smuteční síni vyzdobené klasicistními prvky je nyní modlitebna Adventistů sedmého dne. V současné době hřbitov není běžně přístupný, občas se zde ale konají prohlídky s průvodcem.

Židovská škola

Při náboženském spolku byla založena skupina zabývající se zřízením soukromé židovské školy. Ta byla otevřena ve školním roce 1864/1865 a od března 1871 byla oficiálně povolena výnosem presidia zemského soudu. Protože škola nebyla dostatečně finančně zajištěna, byla podporována židovským spolkem. Na jaře 1899 se začala stavět nová, dvoupodlažní budova, která dodnes stojí na ulici Revoluční. Její štuková výzdoba se ale nedochovala a zmizely i secesní fasády a věžovitá střešní nadstavba. Škola fungovala až do roku 1928, poté byla uzavřena.

Dnes je budova po rekonstrukci a sídlí v ní podnik Chiramax.

BUDOVA ŽIDOVSKÉ ŠKOLY

Pokračování příštím čísle.

Akce pořádané ŽO v Ostravě:

- 20.července 2011 v 15 hod. jsme přivítali na ŽOO vrchního zemského rabína Karola Efraima Sidona.
- 2. září 2011 se bude konat (jako každým rokem) „Den evropské židovské kultury“. V tento významný den se sejdem v Ostravě v Domě knihy Librex v 15 hodin. Program bude včas upřesněn a to podle možností pozvaných účastníků.
- Svátek Roš Hašana oslavíme bohoslužbou v prostorách ŽOO. Po slavnostní části bude oslava pokračovat jako obvykle v hotelu Harmony slavnostní večeří. Na tuto akci obdržíte včas pozvánky s termínem přihlášení.
- Říjnové WIZO: bude se konat přednáška „Tradice, zvyky a holocaust“. Přednáší pan Doc. Tomáš Novotný.
- Oznamujeme všem našim členům, že od 1.10.2011 bude ve společenské místnosti na ŽOO probíhat výuka hebrejského jazyka. Výuka bude probíhat 1x týdně pod vedením pana Doc. ThDr. Tomáše Novotného. Zahájení kurzu je podmíněno aspoň 8 účastníky. Cena kurzu: 1 500,-Kč, částka musí být uhrazena před nástupem do kurzu. Přihlásit se lze do 20. září na sekretariátu ŽOO.
- V říjnu 2011 budeme pořádat dvou-denní tematický výlet do Prahy, kde je plánována prohlídka židovských památek. Tento zájezd je pořádán pro všechny členy ŽOO. Pro méně mobilní členy bude program přizpůsoben.
- V listopadu 2011 v 15 hodin se bude konat přednáška PhDr. Martiny Venglářové na téma „Aktivní život ve stáří“.

Termíny akcí, pořádaných ŽOO, budou upřesněny. Jelikož jsou prázdniny, tak mnozí přednášející neznají svůj program.

Děkujeme za pochopení.

Židovská obec v Ostravě

pronajala rekreační středisko na Ostravici, kde je možno si rezervovat pokoj a strávit pár dní v přírodě.

Podmínky pronájmu si každý žadatel domluví přímo s nájemcem penzionu Florián panem Moskalou, (tel:603 417 035).

V penzionu je pro naše členy připraven apartmán (obývací pokoj, ložnice, koupelna se sprchou). Apartmán je velice skromně zařízený a v současné době se zřizuje anténa na televizi. Oproti předchozímu stavu, kdy pobyt na Ostravici byl domluván přes ŽOO, je tentokrát nutné si rekreaci domluvit přímo s nájemcem objektu Florián. ŽOO neodpovídá za pobyty a služby. Tímto odpovídáme na emailový dotaz rodinného příslušníka naší členky.

PhDr. Milena Slaninová

VZPOMÍNKA

Další událostí, která se odehrála v měsíci červnu, byla **vzpomínková slavnost** k příležitosti výročí, kdy byly na území města Ostravy v noci ze dne 12. na 13. června roku 1939 vypáleny všechny židovské synagogy.

Dne 13. června t.r. v 16.00 hod. byli pozváni na Zeyerovu ulici, na místo, kde je umístěna pamětní deska připomínající tuto tragedii, následující hosté:

Mons. František Václav Lobkowicz - biskup ostravsko-opavské diecéze, **Ing. Antonín Kratochvíl** - pastor církve

Křesťanské společenství a zástupce ICEJ (Mezinárodní křesťanské velvyslanectví v Jeruzalémě) a předseda ostravského klubu České společnosti přátel Izraele Mgr. Květoslav Boháč. Hudební doprovod zajistila izraelská skupina Hava Nagilla, moderátorem celé vzpomínkové slavnosti byl kantor naší ŽO **pan Mgr. Michal Foršt.**

Slavnost měla velmi emotivní průběh, u mikrofonu se vystřídali všichni pozvaní hosté s krátkými projevy a celá vzpomínka byla zakončena izraelskou a českou hymnou. Děkujeme všem, kteří se zúčastnili a hlavně bychom touto cestou chtěli vyjádřit poděkování panu **Tomáši Bartoncovi a jeho přátelům**, kteří toto setkání zorganizovali.

PhDr. Milena Slaninová

Kulatý stůl

De 14. června 2011 předsedkyně ŽO Ostrava PhDr. Milena Slaninová zúčastnila „Kulatého stolu“ na téma:

Vyučováním o holocaustu k prevenci vytváření předsudků proti menšinám, a to na pozvání paní Jany Hlávkové, certifikované lektorky a regionální koordinátorky přednášek o antisemitismu a holocaustu v rámci projektu Center vzdělávání a dialogu při ICEJ ČR (Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém). V této souvislosti je třeba připomenout, že s paní Janou Hlávkovou na uskutečňování přednášek intenzivně spolupracují členové

naší ŽOO, a to paní PhDr. Věra Andryšiková a pan Ing. Michal Salomonovič. Dalším aktivním účastníkem je pan Luděk Eliáš.

Akce byla pořádána ve spolupráci s oddělením mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje v Ostravě v rámci projektu Centra vzdělávání a dialogu, pod záštitou náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje Mgr. Věry Palkové. Z téměř tříhodinové zajímavé a velmi přínosné diskuse pak byly formulovány následující závěry:

Závěry KULATÉHO STOLU v Moravskoslezském kraji

Předseda ICEJ ČR RNDr. Mojmír Kallus na úvod představil projekt „Centra vzdělávání a dialogu“. Bc. Tomáš Velička z odboru školství KÚ MSK informoval o realizaci prevence na základě metodického pokynu MŠMT a o formách prevence, které se jeví jako účinné. Účinná prevence je dlouhodobá, interaktivní a využívá práce s menšími skupinami (velikosti školní třídy). Konstatoval, že vhodný věk pro zahájení prevence je již na 2. stupni základní školy.

Pamětnice a psycholožka PhDr. Věra Andryšiková rovněž doporučuje začít pracovat již s žáky nižších ročníků, kteří látku lépe emočně přijímají. K obsahu přednášek vyslovila názor, že **dominantní by měly být informace z dějin Židů v českých zemích, a to se zaměřením na region a konkrétní lokalitu, kde žáci žijí. Takto lze vzbuzovat pozitivní emoce vůči menšině.**

Zástupce Policie České republiky **kpt. Milan Kozák** zdůraznil obecnou devalvaci etických hodnot, chybějící paměť a absenci lidských vzorů jako podstatné faktory ovlivňující rizikové chování. Z vystoupení všech účastníků bylo zřejmé, že problém rasismu a extremismu je v Moravskoslezském kraji vnímán jako akutní, a to výrazněji než v některých jiných krajích.

Dále zmínil, že policie ze zákona spolupracuje též s nevládními organizace-

mi. Doporučil, aby byli žáci seznámeni se zněním paragrafů trestního zákona týkajících se trestných činů proti lidskosti (§ 400 a další tr.z.).

Ředitelka Městské knihovny Ostrava **Mgr. Miroslava Sabelová** nabízí prostory knihovny jako další prostor pro komunikaci prostřednictvím kluboven, besed a výstav.

Mgr. Petr Šimíček z Gymnázia Olgy Havlové seznámil přítomné s rozsáhlou činností jejich školy v oblasti výuky holocaustu, která byla započata již r. 1994. Z původních seminářů se práce rozšířila, každoročně pořádají středoškolskou konferenci, zapojují i další školy a pořádají semináře pro učitele. Iniciovali vznik o. s. PANT a **portálu Moderní dějiny** - <http://www.moderni-dejiny.cz/>, připravují nové výukové materiály.

V druhé části přednesl **PhDr. Jiří Sovadina** z Gymnázia Olgy Havlové přednášku o popíračích holocaustu.

Na základě jednání byly jednomyslně přijaty následující závěry:

1. vzájemné setkávání zástupců různých institucí je žádoucí a prospěšné a mělo by pokračovat;

2. očekává se, že každá ze zúčastněných organizací si bude formulovat své vlastní závěry:

- identifikuje konkrétní problémové okruhy, v nichž by pro ni byla přínosem spolupráce s dalšími aktéry,

- stanoví si partnery, s nimiž bude jednat o další spolupráci;

3. tento kulatý stůl se bude jednou ročně opakovat - za rok bude zhodnocen dosažený pokrok ve výše uvedené spolupráci;

4. projekt Centra vzdělávání a dialogu (CVD) má významnou funkci v tom, že:

- regionální koordinátoři řídí organizaci přednášek, besed s pamětníkem či workshopů pro žáky základních a středních škol a spolupracují s preventisty,

- ve spolupráci s Mezinárodní školou při památníku holocaustu Yad Vashem v Jeruzalémě nabízejí školám pilotní ověření nových výukových materiálů,

- díky přítomnosti našich koordinátorů a lektorů v terénu je akcentován osobní kontakt, který je pro účinnost prevence důležitý,

- regionální koordinátoři slouží jako kontaktní osoby, které budou usnadňovat spolupráci, přenos správné praxe a koordinaci v oblasti prevence rizikového chování mezi institucemi,

- projekt se hodlá věnovat problematice rasismu a xenofobie dlouhodobě.

Tyto závěry zpracovali:

manažer projektu RNDr. Mojmír Kallus a národní koordinátor Ing. Karel Sedláček

Vzpomínka – pamětní desky.

12.června . tr. v obřadní síni nového židovského hřbitova ve Slezské Ostravě se konalo malé vzpomínkové setkání .

Členky naší ŽO paní Truda Mayerová , Věra Rolková a Zuzana Skácelová věnovaly malou vzpomínku svým nejbližším, kteří nepřežili holocaust.

V loňském roce, kdy byly pokládány do ulic Ostravy kameny zvané „Stolpersteiny,“ bylo odhaleno prvních 7 pamětních desek obětem holocaustu z řad členů –

rodině Juliuše Färbera, Sali Kupfermannové, Erichu Mayerovi, Davidu Raichenbaumovi, Erichu Salomonowitzovi a Augustě

Weinerové. Byly to pamětní desky těch, jejichž domy, ve kterých žili před deportací již dávno neexistují.

K těmto instalovaným pamětním deskám přibýly další se jmény :

Alexander Nachman, dědeček a Imerglückovi Artur, s manželkou Betti a dcerou Ruth, strýc paní Věry Rolkové a Zuzany

Skácelové. Na druhé pamětní desce jsou jména strýce paní Trudy Mayerové - Ernesta Königsteina, jeho manželky Idy a dcery Františky.

Spoluúčast členů celé naší obce na této vzpomínce vyjádřila i přítomná předsedkyně obce paní dr. Slaninová a pečovatelky agentury domácí péče .

Na závěr jsme navštívili hroby pana Jana Mayera a Věry Klečkové, kteří zemřeli na začátku letošního roku.

Ing. Michal Salomonovič

Prosíme, věnujte této části patřičnou pozornost.

Grant Claims Conference na domácí péči

I v letošním roce čerpají oběti nacismu finance z Claims Conference na financování domácí péče.

Finance je možné využít na osobní péči, ošetrovatelskou péči, zdravotní pomůcky, zdravotní materiál, zdravotní rehabilitaci a dopravu potřebných klientů.

Ti klienti, kteří finance čerpali dosud, mohou služeb využívat i nadále. Prostředky a pomoc je určena i těm, kteří zatím programu CC nevyužili, ale přesto jsou oprávněni k čerpání. Pro tyto zájemce otiskujeme podmínky k oprávnění čerpání grantu CC, a to dle Směrnice pro grant CC na domácí péči :

Směrnice pro oprávněnost

Klient je oprávněn obdržet služby financované z tohoto grantu, jestliže splňuje následující

- status klienta jakožto oběti nacismu

- snížené schopnosti (pro klienty, jimž se dostává domácí péče)

Status oběti nacismu je určován s použitím formuláře „Claims Conference Nazi Victim Eligibility Assessment Form“. Snížené schopnosti jsou hodnoceny s použitím formuláře „Claims Conference Diagnostic Assessment Form.“

Pokud je klient oprávněn a byl schválen pro „Article 2 Fund“, CEEF...., postačí toto napsat do formuláře a není potřeba od této osoby získávat jakékoli další informace pro ověření statusu oběti nacismu, pokud nebyli od Claims Conference jinak informováni.

Jestliže klient neobdržel jakékoli individuální kompetence, jak byly popsány v minulém odstavci, musí poskytnout základní informace pro určení statusu židovské oběti nacistů, včetně detailního určení místa, času a typu persekuce. Toto prohlášení musí být podepsáno a datováno klientem a spolupodepsáno zaměstnancem agentury. Toto prohlášení musí být obsaženo ve spisech klienta.

Tolik citace ze směrnice (úplné znění směrnice je k dispozici na ŽOO či ADP Tikvah).

Případné dotazy na čerpání financí z grantů Claims Conference zodpoví paní Radmila Hrouzková, tel. 596 613 613, 774 420 087.

V tomto roce ŽOO proplácí opět druhé generaci léky v hodnotě 300 Kč, taktéž může využívat služeb maséra, který působí v prostorách ŽOO a to za cenu 200,- Kč

Dále se všichni členové ŽOO mohou:

- bezplatně zúčastňovat přednášek a výletů pořádaných naší obcí
- na ŽOO jsou permanentky na plavání
- 1x ročně se můžou zúčastnit divadelního představení dle vlastního výběru. Vstupenku bude ŽOO dotovat částkou v hodnotě 200 Kč.

Podrobné informace Vám ráda podá paní Alena Ševčíková, tel: 596 621 354, 737 550 442

- Zpravodaj pro členy Židovské obce Ostrava je neveřejnou tiskovinou
 - Vydává Židovská obec v Ostravě.
- Distribuce poštou A. Ševčíková
- Příspěvky a připomínky posílejte na adresu: Židovská obec v Ostravě ul. Tovární 15, Ostrava 9, 709 00
 - E-mail: sekretariat@kehila-ostrava.cz
 - Uzávěrka příštího čísla je **15.9.2011**

OSTRAVA!!!